

Newsletter July 2010.
Информатор Јул 2010.

YOUNG RANGERS

Млади чувари природе

5. Омладински волонтерски камп Вршачке планине 2010.

Education and Culture DG
'Youth in Action' Programme

Youth

Станиште
еколошки центар

YOUNG RANGERS

Млади чувари природе

5. Омладински волонтерски камп Вршачке планине 2010.

Драги пријатељи,

На Вршачким планинама, у Србији, у периоду 5 – 19. јула 2010. године, биће реализована омладинска размена „Млади чувари природе“. На овој размени, 32 младих (18 – 25 година) из 4 државе (Румунија, Босна и Херцеговина, Шведска и Србија), удружиће своју вољу, енергију и волонтерски рад на очувању природе Вршачких планина. Заједничка брига о природи, али и жеља за упознавањем и сарадњом, ујединиће младе људе са два краја Европе. И више од тога – ова размена може и другим заједницама и регионима показати шта и колико млади могу да ураде на побољшању живота, развијању пријатељства и поштовања. Током реализације размене, до краја јула 2010. године, приредићемо и послаћемо 3 електронска информатора, у којима ћете моћи прочитати све што је важно о пројекту и о свим пројектним активностима.

Dear Friends,

On the mountains of Vrsac, Serbia, between July 5 – 19, 2010, the youth exchange named “Young rangers” will be realized. During this exchange, 32 young people (18-25 years) from 4 countries (Romania, Bosnia Herzegovina, Sweden and Serbia), will join their will, energy, and volunteer work to preserve the nature of the Vrsac mountains. Shared care for nature and desire to friendship and co-operation, will unite young people from two different parts of Europe. And more – this exchange can show to other communities and regions what young people can do to improve life, develop friendships and mutual respect. During the realization of the exchange, by the end of July 2010, we will produce and send 3 electronic newsletter, which you can read all that matters about the project and all project activities.

YOUNG RANGERS

Млади чувари природе

5. Омладински волонтерски камп Вршачке планине 2010.

Млади у Србији и државама окружења су велики, али слабо коришћен потенцијал. Они су пасивни посматрачи, а када се и укључе у решавање неког питања, њихово мишљење се не уважава, што доводи до даље незаинтересованости и егоцентризма. Активирањем младих људи, едукацијом, развијањем знања, брижног односа и одговорности према природи и укључивањем у конкретне акције на спровођењу програма заштите у природном добру Вршачке планине, могуће је снажно и пресудно подстаћи утицај младих на обликовање свести опште популације о значају очувања природних добара, као важног дела одрживог коришћења и политике ЕУ у области заштите животне средине. „Омладински волонтерски камп“ осмислили су млади чланови еколошких НВО желећи да уложе време, труд и знања и помогну стараоцу у реализацији програма заштите на Вршачким планинама кроз конкретне активности. Постоје активности које захтевају ангажовање стручних лица, али које могу обавити и обучени волонтери уз стручни надзор. Оно што тим волонтера може да уради на Вршачким планинама, а што је у програму рада стараоца, јесте уређење станишних услова за ретке и угрожене врсте (сове, водоземци, текунице), постављање хранилица и појилица, обележавање граница, биомониторинг, одржавање стаза и мобилијара.

The potential of youth is great, but seldom used. Young people are frequently passive bystanders, apathetic, without the impression of being capable to initiate some social change with their engagement. Even if they are involved in solving some social questions, their opinion is not considered, which leads to further equanimity and egocentrism. By activation of young people, their education, improvement of their knowledge, care and responsibility to the nature and their involvement in campaigns on realization of protection programs in protected natural resource “Vršačke planine”, it is believed that their influence on shaping the social awareness about the importance of preserving natural resources, as an important part of sustainable use and EU policy in the field of protection of the environment, will be stimulated. “Youth volunteer camp” has been conceived by the young members of environmental NGOs wishing to invest their time, efforts and knowledge, as well as to assist the stakeholder in the implementation of protection programs through concrete activities. There are activities that require the involvement of experts only, but there is also a range of activities that could be performed by trained volunteers under the supervision of professionals: the arrangement of habitat conditions for rare and endangered species (owls, amphibians, Citellus), setting up feeders and waterers, marking borders, biomonitoring and maintenance of movables.

YOUNG RANGERS

Млади чувари природе

5. Омладински волонтерски камп Вршачке планине 2010.

УРЕЂЕЊЕ СТАНИШНИХ УСЛОВА:

Са 122 гнездеће врсте, Вршачке планине су на листи подручја за птице од међународног значаја (IBA – Important Bird Areas) и постоји интерес стручне и аматерске јавности у ЕУ (Мађарска, Холандија, Енглеска) за организовани birdwatching. Међутим, због сече шуме, на Вршачким планинама приметан је недостатак старих и шупљих стабала у којима би птице, пре свих сова (нарочито уралска сова – *Strix uralensis* – која је природна реткост), могле да направе гнезда. Због тога је број сова у последњих неколико деценија на Вршачким планинама драматично опао. Чланови еколошких НВО већ годинама праве дрвене кућице и постављају их на подручје Вршачких планина, како би повећали могућност гнезђења. До сада је направљено и постављено око 100 кућица. Постоји потреба да се направе нове, а дотрајале замене. Концепт се показао као успешан, јер су сове прихватиле

ARRANGING HABITAT CONDITIONS:

With 122 nesting bird species, the Vršac Mountains are on the list of areas for birds with international importance (IBA - Important Bird Areas) and there is interest in professional and amateur public in the EU for organized bird watching. However, due to a heavy forest exploitation, there is an obvious lack of old and hollow trees in which birds, above all owls (especially Ural Owl - *Strix uralensis* - which is a natural rarity), could make a nest. That is the main reason why the number of owls in the last few decades dramatically decreased in this area. Members of local environmental NGOs for many years make around 100 wooden bird houses and put them in the area to increase the possibility for birds to set up their nests. There is a need to make new and replace worn out houses. This concept proved to be successful, because owls accepted and settled these houses. Number of Ural owl pairs increased from 3 to

YOUNG RANGERS

Млади чувари природе

5. Омладински волонтерски камп Вршачке планине 2010.

и населиле ове кућице. Број парова уралских сова се повећао са 3 на 7. Водоземци имају више угрожених врста. Због исушивања бара и ритова, ове животиње су се повукле у само неколико изолованих бара на Вршачким планинама. Током 2006. године, млади чланови еколошких НВО проширили су једну бару и од грања и камења направили зимовнике, које су водоземци прихватили. Идеја је да се очисте баре на Вршачким планинама и направе нови зимовници. Текунице (*Citellus citellus*) су глобално угрожене и налазе се на црвеној листи. У Војводини се налази само на ободу Вршачких планина. Разлог нестанка је недостатак стоке и пасарења, па се ливадска вегетација заменила шикаром. У недостатку паше, ливаде је потребно косити и текунице ће се вратити.

7. Amphibians are also in a group of threatened species. Because of the drying out the puddles and swamps, these animals have withdrawn to a few isolated ponds in the Vršac Mountains area. During 2006, members of environmental NGOs have expanded one puddle and made winter shelters from branches and stones, which have been accepted by amphibians. The idea is to clear the ponds in the Vršac Mountains area and make some new winter shelters. Squirrels (*Citellus citellus*) are globally threatened species and are listed on the Red List of endangered species. In Vojvodina, squirrels live only around the perimeter of the Vršac Mountains. The reason for their withdrawal is the lack of livestock and pasturage, which led to the replacement of meadow vegetation replaced with the bushes. Meadow should be mowed and squirrels will return.

YOUNG RANGERS

Млади чувари природе

5. Омладински волонтерски камп Вршачке планине 2010.

БИОМОНИТОРИНГ:

праћење популација одређених врста, нарочито уржених и заштићених. Волонтери могу да обележавају животиње (нпр. прстеновање птица) и воде дневнике посматрања, који садрже важне податке за научни рад.

ОДРЖАВАЊЕ СТАЗА И МОБИЛИЈАРА:

Чишћење од отпада, фарбање и заштита табли, клупа, путоказа, корпи за отпатке.

ECOLOGY AND ENVIRONMENT PROTECTION

BIOMONITORING:

monitoring populations of certain species, particularly endangered and protected. Volunteers can mark animals (e.g. to mount rings to birds) and write observation logs, which contain important information for scientific work.

MAINTENANCE OF TRAILS AND MOVABLES:

Waste disposal, painting and protection of plates, benches, signposts and litter bins.

ПАРТНЕРИ/PARTNERS:

Еколошки центар Станиште

Ecological Center Habitat - Vršac, Srbija

www.staniste.org.rs

Саднице Мира

Peace Trees - Zavidovići, Bosnia and Herzegovina

www.sadnicemira.org

Волонтерски центар

Centrul de Voluntariat - Reșița, Romania

www.voluntariat-resita.ro

Индивидуална помоћ

Individuell Manniskohjälp - Lund, Sweden

www.manniskohjalp.se

Грађевински факултет Београд

Belgrade Faculty of Civil Engineering

www.grf.bg.ac.rs

Географски факултет Београд

Belgrade Faculty of Geography

www.gef.bg.ac.rs

YOUNG RANGERS

Млади чувари природе

5. Омладински волонтерски камп Вршачке планине 2010.

ДОНАТОР/DONOR:

ЕВРОПСКА УНИЈА

European Union - YOUTH IN ACTION Programme

http://ec.europa.eu/youth/index_en.htm

Education and Culture DG

'Youth in Action' Programme

Youth

Станиште

еколошки центар

www.staniste.org.rs

Овај пројекат се реализује финансијском подршком Европске комисије. Ова публикација одражава искључиво мишљење аутора и Комисија не може бити одговорна за било које коришћење информација које публикација садржи.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.